

Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης του Έργου της Σχολικής Μονάδας

A. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Διοικητική λειτουργία

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

B. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Θετικά σημεία

Στο συγκεκριμένο πεδίο αναδείχθηκαν σημαντικά ζητήματα που επηρεάζουν την παιδαγωγική και τη μαθησιακή λειτουργία, εστιασμένα στις ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας και στα εγγενή χαρακτηριστικά της γυμνασιακής βαθμίδας. Για παράδειγμα, η έμφαση από τους εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων τόσο σε θέματα ειδικής διδακτικής των γνωστικών αντικειμένων όσο και σε ευρύτερα παιδαγωγικά θέματα, η μειωμένη σχολική διαρροή και η εστίαση στις διαμαθητικές σχέσεις, στις σχέσεις εκπαιδευτικών μαθητών/τριών και σχολείου - οικογένειας και ευρύτερης κοινότητας αποτελούν σημαντικές ενδείξεις της εύρυθμης παιδαγωγικής λειτουργίας του σχολείου. Ιδιαίτερη μνεία απαιτεί η εστίαση του ενδιαφέροντος των εκπαιδευτικών για τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών γενικής και ειδικής αγωγής, στοιχείο το οποίο συμβάλλει στην ομαλή παιδαγωγική διαχείριση των ζητημάτων, συντελεί στην αποδοχή του διαφορετικού και συνάδει απόλυτα με τη φυσιογνωμία, την ταυτότητα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του σχολείου.

Σημεία προς βελτίωση

Η σχολική μονάδα χρησιμοποίησε ερευνητικά εργαλεία για την ανίχνευση, την παρακολούθηση και την υλοποίηση των σχεδίων δράσεων τα οποία σχετίζονταν με την παιδαγωγική και τη μαθησιακή λειτουργία του σχολείου. Παρόλα αυτά, θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη η αξιοποίηση αυτής της εμπειρίας και η περαιτέρω βελτίωσή της. Τούτο προκύπτει από το γεγονός ότι η διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού έργου θα πρέπει να βασίζεται στην τεκμηριωμένη και αναστοχαστική διερεύνηση, αποτύπωση και αποτίμηση των υφιστάμενων χαρακτηριστικών και πρακτικών της σχολικής μονάδας. Το γεγονός ότι το συγκεκριμένο εγχείρημα υλοποιείται για πρώτη φορά, αποτελεί στοιχείο που δικαιολογεί ως έναν βαθμό τη μη συστηματική αξιοποίηση και αναφορά επιστημονικών εργαλείων διερεύνησης αξόνων, εκτός του ερωτηματολογίου, όπως είναι η συνέντευξη, οι ομάδες εστίασης, η παρατήρηση, η ανάλυση γραπτών τεκμηρίων/ανάλυση περιεχομένου ή/και η χρήση της τριγωνοποίησης ως μεθοδολογική πρακτική ενίσχυσης της εγκυρότητας (<http://iep.edu.gr/el/odigoi-kai-ergaleia-m/endeiktika-ergaleia-diereynisis-ton-thematikon-aksonon>). Ωστόσο, κατά το ερχόμενο σχολικό έτος

αναμένεται η διεύρυνση των αξιοποιούμενων ερευνητικών εργαλείων για τη διασφάλιση της απαιτούμενης εγκυρότητας.

Προτάσεις προς βελτίωση

Προτείνεται η περαιτέρω αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και των κατάλληλων εργαλείων για τη διερεύνηση και την αποτύπωση των αναγκών της σχολικής μονάδας σε θέματα παιδαγωγικής και μαθησιακής λειτουργίας, προκειμένου να σχεδιαστούν δράσεις που θα βελτιώσουν τις συγκεκριμένες λειτουργίες. Ειδικότερα, η συνεργασία μεταξύ Σ.Ε.Ε. και εκπαιδευτικών του σχολείου - όπως έχει ήδη συζητηθεί στις διά ζώσης συναντήσεις μας και στο πλαίσιο της συνεργασίας με τη διεύθυνση του σχολείου - τόσο για τη γλωσσική και γνωστική ενδυνάμωση των μαθητών/τριών όσο και για την αντιμετώπιση προβλημάτων συμπεριφοράς (π.χ. αξιοποίηση του θεατρικού παιχνιδιού στην κατεύθυνση αυτή) μπορούν να αποτελέσουν πεδία προς δραστηριοποίηση και κατά το ερχόμενο σχολικό έτος. Τέλος, η εμπειρία των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας σε θέματα διδασκαλίας και αξιολόγησης των μαθητών/τριών της ειδικής αγωγής και στη δημιουργία ενός πλαισίου συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών γενικής και ειδικής αγωγής μπορεί να αποτελέσει ένα πεδίο αφενός διάχυσης καλών πρακτικών και αφετέρου επιμόρφωσης εκπαιδευτικών και άλλων σχολικών μονάδων.

Διοικητική λειτουργία

Θετικά σημεία

Η διερεύνηση ζητημάτων ηγεσίας, οργάνωσης και διοίκησης της σχολικής μονάδας ανέδειξε σε ικανοποιητικό βαθμό κρίσιμους αλληλοεπιδρώντες παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν τη λειτουργία του σχολείου. Ειδικότερα, η χρήση ποιοτικών κριτηρίων, όπως για παράδειγμα η διαμόρφωση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Σχολικής Μονάδας, ο τρόπος κατανομής διοικητικού έργου στους εκπαιδευτικούς και το πλαίσιο συνεργασίας με υπηρεσίες του Δήμου ή/και το Σύλλογο Γονέων, καθώς και άλλους φορείς μέσω και των σχετικών σχεδίων δράσης, αποτελούν δεδομένα που συμβάλλουν στη συνοπτική και αντιπροσωπευτική αποτύπωση της εικόνας του σχολείου σε σχέση με το συγκεκριμένο άξονα, δεδομένου ότι η εύρυθμη λειτουργία του σχολείου δεν επηρεάστηκε αρνητικά κατά την περίοδο της πανδημίας. Τέλος, ως θετική αποτιμάται η προσπάθεια "υγιούς" εξωστρέφειας του σχολείου τόσο κατά τη διά ζώσης λειτουργία όσο και κατά την περίοδο αναστολής λειτουργίας των σχολικών μονάδων.

Σημεία προς βελτίωση

Δεδομένου ότι η διαδικασία της Εσωτερικής Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού έργου αφενός θα πρέπει να βασίζεται στην τεκμηριωμένη και αναστοχαστική διερεύνηση, αποτύπωση και αποτίμηση των υφιστάμενων χαρακτηριστικών και πρακτικών της σχολικής μονάδας και αφετέρου ότι το συγκεκριμένο εγχείρημα υλοποιείται για πρώτη φορά, δικαιολογεί ως ένα βαθμό και τη μη συστηματική αξιοποίηση και αναφορά επιστημονικών εργαλείων διερεύνησης αξόνων, όπως: το ερωτηματολόγιο, η συνέντευξη, οι ομάδες εστίασης, η παρατήρηση, η ανάλυση γραπτών τεκμηρίων/ανάλυση περιεχομένου ή/και η χρήση της τριγωνοποίησης ως μεθοδολογική πρακτική ενίσχυσης της εγκυρότητας (<http://iep.edu.gr/el/odigoi-kai-ergaleia-m/endeiktika-ergaleia-diareynisis-ton-thematikon-aksonon>). Υπό την έννοια αυτή, κατά το ερχόμενο σχολικό έτος θα ήταν χρήσιμη και κυρίως επιστημονικά αξιόπιστη και έγκυρη η αξιοποίηση επιστημονικών εργαλείων, πέραν του ερωτηματολογίου το οποίο ήδη αξιοποιήθηκε, για την ανίχνευση αναγκών αλλά και την καταγραφή και την αποτίμηση των δράσεων της σχολικής κοινότητας.

Προτάσεις προς βελτίωση

Η σχολική μονάδα αξιοποιεί σε μεγάλο βαθμό τους διαθέσιμους τεχνολογικούς και ανθρώπινους πόρους και

παρουσιάζει στοιχεία μιας υγιούς εξωστρέφειας. Δυνητικά, θα μπορούσε η εξωστρέφεια αυτή να ενισχυθεί με τη σύμπραξη με δράσεις επιμόρφωσης με όμορα σχολεία, πρακτική η οποία υιοθετήθηκε σε μεγάλο βαθμό από άλλες σχολικές μονάδες και αναμένεται η συνεχισή της και κατά το ερχόμενο διδακτικό έτος. Οι συμπράξεις σχολείων σε μια κατεύθυνση ενδοσχολικών επιμορφώσεων για την αντιμετώπιση παιδαγωγικών ζητημάτων αφενός συντελούν στην εξοικονόμηση χρόνου και ανθρώπινων πόρων και αφετέρου επιτυγχάνουν τη διάδραση και την όσμωση μεταξύ εκπαιδευτικών που - σύμφωνα με την έρευνα - οδηγούν στην ολιστική αντιμετώπιση προβλημάτων. Παράλληλα, θα μπορούσε να σχεδιαστεί μια ερευνητική πρόταση με επιστημονικούς όρους - με τη δημιουργία Ομάδας Πειραματικής και Ομάδας Ελέγχου - με στόχο τη γλωσσική και γνωστική ενδυνάμωση των μαθητών / τριών που εισέρχονται για πρώτη φορά στη γυμνασιακή βαθμίδα και με την εμπλοκή του συνόλου των εκπαιδευτικών του σχολείου. Ιδιαίτερα μάλιστα για τη συγκεκριμένη αυτή μαθητική ομάδα - στόχο η οποία παρουσιάζει σοβαρά ελλείμματα γνωστικά και γλωσσικά, λόγω της τηλεκπαίδευσης, μια τέτοιου είδους συστηματική και με επιστημονικούς όρους σχεδιασμένη δράση θα μπορούσε να επιφέρει υψηλά μαθησιακά αποτελέσματα. Τέλος, θα ήταν σημαντική και ενισχυτική της εικόνας του σχολείου και η αναφορά στον ρόλο, τη λειτουργία και τις δράσεις του νεότευκτου θεσμού του Συμβούλου Σχολικής Ζωής στην πρόληψη και την αντιμετώπιση φαινομένων παραβατικής συμπεριφοράς, σχολικού εκφοβισμού, κ.λπ., η οποία συνεισφορά - όπως προέκυψε από τη στενή συνεργασία μας για σοβαρά ζητήματα παιδαγωγικής διαχείρισης - δεν αναφέρθηκε και δεν τονίστηκε επαρκώς.

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Θετικά σημεία

Η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας συντελείται σε μεγάλο βαθμό, λόγω της αυξημένης συμμετοχής τους σε επιμορφωτικές δράσεις ειδικού και γενικού ενδιαφέροντος, καθώς και της δραστηριοποίησης και συμμετοχής τους σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα, παρά τις εγγενείς ιδιαιτερότητες της γυμνασιακής βαθμίδας και παρά τις υγειονομικές συνθήκες.

Σημεία προς βελτίωση

Η διερεύνηση και η αποτύπωση τόσο της προϋπάρχουσας εμπειρίας της σχολικής μονάδας όσο και των ιδιαίτερων αναγκών των εκπαιδευτικών του Σχολείου για επιμόρφωση, που θα συμβάλλει στο σχεδιασμό στοχευμένων ενεργειών και δράσεων βελτίωσης της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών -σε κάθε περίπτωση- θα πρέπει να εδράζεται: α) στη χρήση ποιοτικών δεδομένων ή/και σε συνδυασμό με ποσοτικά στοιχεία (σε άξονες που μπορεί να υπάρχει αυτή η δυνατότητα), β) στη συνοπτική παρουσίαση των τεκμηρίων με απλή αναφορά στο σχετικό αρχείο και γ) χρήση επιστημονικών εργαλείων διερεύνησης αξόνων, όπως παρουσιάζονται στον σχετικό Οδηγό του ΙΕΠ. Με τον τρόπο αυτό θα μπορεί να γίνει ευκολότερα η αποτύπωση του πεδίου με αξιόπιστο και έγκυρο τρόπο, ο οποίος θα βασίζεται σε επιστημονικά δεδομένα.

Προτάσεις προς βελτίωση

Η δεδηλωμένη διάθεση των εκπαιδευτικών για συμμετοχή σε επιμορφωτικές ή άλλες δράσεις θα μπορούσε να οδηγήσει στη δημιουργία μιας pilot - study, δηλαδή στην υλοποίηση και εφαρμογή εστιασμένων επιμορφωτικών δράσεων με κέντρο τη σχολική μονάδα, η οποία θα μπορούσε να λειτουργήσει πιλοτικά και παραδειγματικά για σχολικές μονάδες με παρόμοια χαρακτηριστικά. Ενδεικτικό παράδειγμα: η ενίσχυση του ακαδημαϊκού λόγου των μαθητών/τριών με τη συμβολή των εκπαιδευτικών όλων των ειδικοτήτων, η οποία επιφέρει - σύμφωνα με την έρευνα - μαθησιακά οφέλη σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα, ενώ ενδυναμώνει και ενισχύει και τον γλωσσικό γραμματισμό των μαθητών/τριών. Η συγκεκριμένη στόχευση είναι απολύτως συμβατή με τα ιδιαίτερα γνωσιακά χαρακτηριστικά της επίδοσης των μαθητών/τριών μετά την αποσχολιοποίηση και τα γνωστικά κενά που επέφερε η μακρόχρονη αναστολή λειτουργίας των σχολικών μονάδων. Επιπρόσθετα, η διάχυση σε άλλες σχολικές μονάδες και στην τοπική κοινότητα των καλών πρακτικών συμπερίληψης των μαθητών/τριών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες θα μπορούσε επίσης να λειτουργήσει ως ένα επιπλέον πεδίο δραστηριοποίησης της σχολικής μονάδας, δεδομένης της εμπειρίας των εκπαιδευτικών και της παράδοσης του σχολείου σε ζητήματα διαχείρισης της διαφορετικότητας.